

הפטרה "ותשר דבורה" פרשת בשלח

המאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לע"נ: מו"א עט"ר הכ"מ חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת טו' שבט התשע"ד

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
17:07	17:58	18:35
17:04	17:55	18:31
17:04	17:56	18:32
17:06	17:58	18:235

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

אנחנו מקבלים מהחיים רק מה שאנחנו נותנים להם

לבות טרה, ומקשבה רבה השקיע רבי **משה שמואל** זצ"ל פיצד לשפוח את הרבנית וכיצד לבטא את רגשי הפרת הטוב שלו כלפיה. אחת ה"מתנות" הקפות ביותר ששכח היה לתת לה הקמה לתקל אמה את **שמחתו בתורה** של ילדיה. פאָשר היה שומע סכרה טובה מפי בנו, מיד היה אץ לספר לרבנית על כך. "הידועת אף, רעבועון", היה אומר לה בחינך רחב, "בגנו לומד טוב מאד ב"ה".

באותם רגעים לא הקמה **מאשרת ממנה**. הן רבי משה שמואל בקבדו ובעצמו העיד כי בגם לומד טוב...

אנו יוצרים את המציאות בה אנו חיים לכן אדם צריך להיזהר במעשיו

תתנו של מרן רבינו **עובדיה יוסף** זצ"ל נשלח על ידו לחיפה כדי להשיב את ישראל לאביהם שבשמים. באחד הימים טילפן בדיחיפות לחמיו ובקול תחנון שאל אותו: יש לי שיעור לציבור של **אנשים הרחוקים** מאד מהדת, ואין לי מושג מה לדבר וכיצד לדבר עם אנשים ברמה כזאת?

אולם מרן ענה לו משפט קצר וניתק את השיחה: השמש מאירה בכל מקום. דבריו של חמי ליוו אותי לכל הדרך, התפקיד שלך זה לדאוג שאתה תהיה ראוי, **שאתה תהיה שמש**, אחרי שתהיה שמש כבר לא יהיו לך שאלות, משום שהשמש מאירה בכל **סוגי המקומות**, אוי לנו כי שקעה השמש בצהריים.

"את שבתותיי תשמורו" "שבתותיי" לשון רבים. בשעה שאדם מישראל **עושה הנדלה**, עליו להרגיש מיד את ההארה של השבת הבאה, כך שיהיו בידו תמיד **שתי שבתות** - זו היוצאת וזו הנכנסת.

פעם באסיפת רבנים מכובדת, בראשות זקן ראשי הישיבות, מרן הרב **אברמסקי** זצ"ל, נכח במקום רבנו הגה"צ רבי **יהודה צדקה** זצ"ל. בישיבה זו דנו בסוגיה עדינה, האם רצוי וכדאי לשלוח תלמידי ישיבות ללמוד עם בעלי בתים. כל הרבנים דברו בידיש **ושללו זאת**, אולם רבינו לא הבין.

בסוף, כשהגיע תורו של רבנו לדבר, אמר: נאמר בגמרא: כל המלמד בן חברו תורה - זוכה **ויושב** בישיבה של מעלה, ומהי כוונת הגמרא? האם להבטיח לנו שיהא לו ישיבה ללימוד, מה המיוחד? אלא כוונת הגמרא - שמכיוון שאדם זה משקיע זממו עבור אותו בן חברו, ממילא הרי לכאורה **מפסיד קצת** מחידושו של ראש הישיבה שלו, באים רבותינו ומזהירים - אל דאגה. את השיעור הזה תשמע בישיבה של מעלה **מהרמב"ם** עצמו **ומהרי"ד** בעצמו. וא"כ, סיים רבינו, פשוט כדאי יותר לשמוע תורה מהרמב"ם עצמו ומכל הראשונים בעצמם.

קם הרב אברמסקי ואמר: "**הפך את הקערה**", דהיינו, שכל הרבנים התנגדו, אך האמת לפי רבנו, שצריך לזכות את הרבים.

מספרים, כי בימי בחורותו, **הבן איש חי** זיע"א התענה שש שנים כסברת ספר הקנה כידוע ומפורסם, "שש שנים יעבוד ובשביעי יצא לחופשי" מהיצר הרע. ואחר כל התעניות היה מסגף עצמו **בטנפים גדולים** עד שאפילו לא היה אוכל את האבטיחים האדומים שאז נחשבו למאכל הקריר לימי הקיץ החמים בבגדאד שהחם שם היה **כנר עד מאוד**. והיה ממתין עד יום ראש השנה ורק אז מברך על האבטיחים שהחיינו.

טבע הכוחות של האדם אם עיניו של אדם ראה **איזה רפיון** או חלישות בעשה טוב או ברע ח"ו אי אפשר שוב לעלות על המדרגה הראשונה כענין "אשר קרך בדרך"... והנה אדם עומד ורואה **תמיד קרירות** בעשה טוב כן הפוך אמונה, כמה הוא מתקרב תמיד ופועל עליו, כמה בטחו בה' עדי עד!...

סיפר יהודי עשיר על עובדה שארעה עמו: "הייתי עולה חדש מבגדד, בודד ללא מכרים וחברה. חיפשתי לי מקום למחיה, באתי לירושלים ונכנסתי לבית הכנסת "אהל רחל" שם פגשתי בצדיק מופלא. רבי **סלמאן מוצפי** זצ"ל שמו. הוא טען שמכיר אותי מחו"ל והתעניין במצבי.

ספרתי לו כי אני מחפש מקור פרנסה באזור ת"א שם הוקצתה לי דירה קטנה. והוא הבטיח **שיתעניין לטובתי**. לאחר שהתברר לרבי סלמאן זצ"ל שאין לי כל מכרים בירושלים, הלך בעצמו וחיפש לי מקום לינה עד אשר יסתדרו הענינים שמשבצים נמשכו כמה ימים. הוא מצא לי לבנותיים מקום **בבית מלון** ואמר לי: בעניין האוכל אני לא מציע לך לאכול מאשר מגישים במלון כי שמא אי אפשר לסמוך על כשרות המאכלים, ומלבד זאת **מנין לך תקציב** עבור הוצאות הארוחות יקרות במלון? על כן היה מביא לי רבי סלמאן בעצמו מידי יום ארוחה דשונה והוא מעודדני. בנתיים הפעיל השפעתו אצל ידידו ומצא לי **מקום פרנסה** באזור מגורי. לאחר שהות של שבועיים בירושלים, שבתי בשמחה לביתי."

אמר רבי **חלבוב**: לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא **בשביל אשתו**, שצאמר "ולאברהם היטיב בעבורה". והגמרא מספרת שם **שדרכא** אמר לבני מחוזא שילמדו ליקר את נשותיהם ויתעשרו.

נקודה לתחשבה
שני אחים אחד מהם היה **סנדלר** בעיר, והשני הוא **איש כפרי** והיה נמצא רחוק מאד מהעיר במקום שמש, והוא היה צדיק גדול ואף פעם לא ידע מה זה הרהורים רעים. וידוע שמי שיש לו צאן ובקר בכפרים יש לו כלבים ששומרים על העדר, וזה האיש במקום כלבים היו לו "**אריות**", והיה חושב שכך הוא דרך העולם, ואף פעם לא נכנס לעיר, ולא הכיר שום בני אדם חוץ מאשתו. ואחיו הסנדלר היה הולך פעם בשנה אל אחיו אשר במדבר לבקר אותו, ולא היה פוחד מן האריות. פעם אחת נודמן שהאיש הכפרי רכב על אריה אחד כדרכו במדבר ובא אצל אחיו לעיר,

וכאשר ראה אותו אחיו מרחוק פתח לו את דלתות החצר, והכניסו לחצר והוציא את כל אנשי ביתו מהצד השני של הבית, כדי שלא יקרה **שום סכנה** ח"ו ע"י האריות, והחנות של הסנדלר היה על יד ביתו, ואחיו נכנס לתוך החנות כדי לראות דברים, שעוד לא ראה אותם מעולם, כי מימיו לא ידע מה זה נעליים. והנה נכנסה אישה אחת לחנות כדי לקנות איזה סנדלים ויסתכל בה האיש הכפרי, ובאותו רגע נכנס הרהור בלבו, ותיכף הארי שהיה קשור בחצר "נתק את כבליו". **ורצה לטרוף את בעליו**, ואז נשמעה צעקה נוראה, תיכף רץ אחיו הסנדלר ותפש את הארי ופיסו, ואמר לאחיו הכפרי תסתלק מכאן, כי אסור לך להיות בעיר מעורב יחד עם הבריות, אז הבין הכפרי מה זה הרהורים רעים, ואמר שאחיו הסנדלר היה צדיק יותר ממני.

ממעשה זה רואים אנו "שהכל" **תלוי במחשבה**, וזהו מה שאמרו חז"ל מיום שאכל אדם הראשון מטעם הדעת. כל באי עולם מעורבים בטוב ורע. ולכן "התקן הגדול" הוא לטהר את המחשבה. ומאין המחשבה הרעה מגיעה לו לאדם בלבם אם אין הוא **רואה תחילה** כמו שאמרו חז"ל עין רואה. (העורך)

האדם זקוק לחיבה. שהמתבודד מחברו **דומה כצמח בלי ארץ ומים** שלבסוף כומש ולא יפריח, נובל ולא יביא פרי. **הועיקר** להתחבר לחברה של יראי ה'.

הגאון רבי משה פיינשטיין

זצ"ל השתדל תמיד שלא להכביד על איש. בשנותיו האחרונות, נהגה בתו הרבנית טנדלר להציב שורת כסאות, כדי שאביה **יתמוך עצמו** בהם בעת הליכתו עם קומו ממיטתו בדרכו לשנתות את קפה הבוקר שלו ובדרכו לחדר בו נהג ללמוד.

מידי בוקר, מצאו בני המשפחה את הכסאות **מסודרים כהלכה** סביב השולחן, וכל אחד מהם חשב שמישהו אחד מבני המשפחה עשה זאת. אולם התברר כי אותו "בן משפחה" שסידר את הכסאות במקומם, לא היה אחד מאשר רבי משה עצמו, אשר רצה **למנוע טרחה** מבני המשפחה בהשבת הכיסאות למקומם.

אישה זקנה קמה באמצע טיסה לארה"ב וצויעתה, יש כאן רופא, דחוף?! ישר קם בחור נחמד ורציני ניגש אליה מהר, ואומר לה: כן מה הבעיה? אומרת לו, יש לי שיוך בשבילך, **הבת שלי**...

הכרת הטוב של הגאון רבי **בריצי'ן ברוך** זצ"ל ראש ישיבת גובהרדוק לרעייתו על שרצה עבורו עבירו **היתה מיחדת** עד מאוד. לאחר הארוחה היה נגיש למטבח, ולאחר שסיימה עסקיה בענייני המטבח היה אומר לה: **"אני רוצה רק להגיד לך תודה** על כל הטרחה מה ששרחת עבורי", והיה אומר זאת בכל לבו ובצניעה שלא ליד כלם. הוא נהג גם לומר לה, **שאת הפכה ללמד תורה** הוא מקבל ממנה ושהיא שתקה במצות תלמוד תורה שלו.

כל העלונים: hamaor.net

סיפר הגאון רבי **איסר זלמן מליצר** זצ"ל לאחד ממקורביו כהאי לישנא: "זה עתה יצא מביתי יהודי שסיפר לי מעשה שהיה ברבי הזקן רבי דוד משה ילד קטן כבן שלוש שנים, הגיע לחדר ההמתנה של אביו, הוא כ"ק האדמו"ר רבי ישראל מרוז'ין זצ"ל, יהודי שרצה לשוחח עם הרבי. לפני שנכנס אותו יהודי לחדרו של הרבי, שאל אותו הילד הקטן דוד משה: "מה ברצונך לבקש מאבא?" "הנני זקוק לברכת ישועה" - השיב היהודי. ביקש ממנו הילד: "כאשר תצא מעם פניו של אבא אמור נא לי מה אבא אמר לך". לאחר שיצא היהודי מחדרו של רבי ישראל מרוז'ין שאל אותו דוד משה הקטן: **"מה אמר לך אבא?"** השיב: "הרבי אמר שהקב"ה יעזור" שאל הילד: "ומה יהיה עד שהקב"ה יעזור?"

אינני יודע... השיב הלה בגימגום. ביקש הילד: "חזור נא לאבא ושאל אותו". חזר היהודי לרבי ישראל ושאל את שאלתו של דוד משה הקטן. השיב לו הרבי לשאלתו ואמר: הקב"ה **יעזור גם עד אשר יעזור**, ופסוק מפורש הוא: "כי לא אעזוב עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך" ופירושו של דברים, שהקב"ה יעזור גם עד אשר ישלח את הישועה השלימה.

הכמה והגיבון מונעים אסון

כשצריך לעשות צינור ליצוק בו, צריך לעשות מדבר כזה שלא יוכל לשאוב מתוכו את הדבר אשר ניצוק בו. כי אם נעשה מדבר כזה אשר יוכל לקבוצ לתוך עצמו, אזי לא יוכל **להשפיע לזולתו**. כן **צדיק הדור**, כל השפעות שנשפע לו, ככה נשפע לזולתו ולא יקבל להנאת עצמו כלל.

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

יְיָהִי בְשֵׁלַח פְּרֵעָה אֶת הָעַם וְלֹא נָחַם אֱלֹקִים דְּרַךְ אֲרִיצְיָם פְּלִשְׁתִּים.. (שמות יד, יז).

בני אשכנז קוראים את המילה **נחם כנחום** (קמץ =א), ומסופר על גביר גדול שרצה לחתן את בתו עם ת"ח מופלג, ולשם כך היה מוכן לדאוג לכל צרכיו ופרנסתו למשך שנים רבות.

הלך הגביר לישיבה הגדולה והעביר שהוא מחפש ת"ח לבתו, אולם זאת בתנאי שיעליח לענות על השאלה שאשאל, "כתוב במשנה (שבת פ"ב מ"א) **אין מדליקין לא בלקש.. ולא בחלב נחום** (הוא לא קרא נכון את המשנה, אלא צריך לקרוא **ולא בחלב**. ואח"כ נחום המדי אומר, כפסקה חדשה בפני עצמה), אינני מבין, טען העשיר, מה עשה נחום, מדוע לא מדליקים בחלב שלו?"

אף אחד מהתלמידים לא ידע לענות על השאלה, הבין ראש הישיבה מי עומד מולו וקרא לבחור שלא היה כל כך עילוי גדול אך היה עממי וידע להתחבר עם אנשים ולענות להם לפי מה שהם, "זה פשוט", ענה לו הבחור, כתוב בפרשת השבוע **יְיָהִי בְשֵׁלַח פְּרֵעָה אֶת הָעַם וְלֹא נָחַם** (לפי הבהרת האשכנזים- נחום) נחום לא רצה לצאת ממצרים, היה לו מפעל לחלב והוא טען שמסתדר היטב במצרים, ולכן גזרו חכמים שלא להשתמש בחלב שלו.. שמה העשיר על תשובתו וחיתנו עם בתו, ועל כגון זה נאמר **הַחֲכִמָּה תְחִינָה בְעֵלְיָהּ** (קהלת ז, יב).

סיפרה הפת, הרבנית **עטל פלצ'נסקה**: "משנשאתי, חלק הגאון רבי **אריה לוי** זצ"ל את דירתו הקצועה פת שני הסדרים. סדר אחד העמיד לרשותנו, ובו גרנו אני ובעלי - ומשנולדו ילדינו, עשינו בו מחצה ושם גדלנו את **ארבעת ילדינו** - ואלו אבי ואמי הסתפקו בסדר אחד, הסדר הנוסף שבדירה, ומעידה אני עלי שמים וארץ, שכל אותן **שמונה שנים** שהתגוררנו בצנז'ה עם הורי, לא שמעתי ולו מלה אחת של גערה או אמירה קטנה כל כך מאבי על אמי או מאמי על אבי

רשימת תפוצה
info@hamaor.net

סח כ"ק האדמו"ר בעל ה"תפארת שמואל" זצ"ל מאלכסנדר: נאמר "בלבי צפנית אמרתך למען לא אחטא לך" - כאשר אדם מצפין השגותיו ואינו מוציאם לחוץ, הרי הם **משתרשים בלבו**. בזמנו, היה צדיק אחד, שנהג בדרכים משונות ומזרות. הגיב הרבי על כך: "אמת, שטוב נאה להיות **בצנע** לכת, טמיר ונעלם אבל חז"ל אמרו במסכת שבת: "אין טומנים בזבל". אין לו לאדם **להעמין** עצמו בעשיית דברים זרים ומזורים..."

ופרעה הקריב - הקריב את ישראל למרום! שנתיראו מאד, עשו תשובה והתפללו - "ויצעק בני ישראל אל ה'". לפי שצעקו ישראל אל ה', **שמע תפילתם**, ואמר למשה 'מה תצעק אלי, דבר אל בני ישראל ויסעו'. נאמר בתהלים "קרוב ה' לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת". תמה מרן הגאון רבי **אהרן לייב שטיינמן**? וכי המבקש על עצמו אינו מבקש באמת?! אלא משמע ששייך שמתפללים, אבל בלב פנימה אין סומכים רק על הקב"ה, אלא על **כל מיני סיבות**, כגון ברפואה.

אע"פ שמבקשים ומתפללים לה', אבל במחשבה סומכים וחושבים על הרופא, הפרופסור, על הרפואות ותוצאות הבדיקות... כאשר מתפללים באמת כראוי מתקבלת התפילה. וכמו אצל בשר ודם, כגון עירייה, מיסים, כאשר מגישים בקשה **בדקים אותה**, אם ראוי לתת לו, כך בדקים שם למעלה!

יחזק ה' את לב פְּרֵעָה מִלֶּפֶי מִצְרַיִם וַיְרַדְּף אַחֲרָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲיִים בְּיַד רְמָה.. (שמות יד, ח).

"ביד" - ראשי תיבות "ביזרה דעוה", אחד מחלקי השו"ע, "רמיה" - סימן רמ"ה, העוסק בהלכות תלמוד תורה שחייב כל אחד מישראל ללמוד. ובא לרמוז לנו שבזכות התורה הקדושה טעתידים היו לקבל בני ישראל בהר סיני, זכו לצאת ממצרים, והתורה הזאת היא שהעמידה וחזקה אותנו במשך כל הדורות להישאר ביד רמה ולא ליפול, להתרומם תמיד ולצאת מכל המשברים והקשיים. ועלינו לשמור עליה מכל משמר ולדאוג שתמשיך להתקיים בעם ישראל ותגדל ותשגשג, כיון שבלעדיה אין לנו קיום.

יהי רצון שזוכה להתחזק ולחזק את לימוד התורה הקדושה ונזכה לגאולה השלימה במהרה, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

היו ישראל מוקפים מכל הצדדים, ים סוף, מדבר, היות רעות ופרעה. בני ישראל חשבו שזה **מצב של חושך**. היה נראה לעינים שזה המצב הכי גרוע שיכול להיות. אין הצלה, הכל אבוד. אבל בשמים היה כבר "שביעי של פסח", המפות הלבנות היו כבר פרוסות - אורו של שביעי של פסח הופיע כבר! כן הוא בהרבה דברים.

חושבים שהמצב עתה הוא הגרוע ביותר שיכול להיות, מצב של חושך, אבל בשמים **מסתכלים אחרת**. מפות לבנות צהורות פרושות כבר, השמחה כבר נמצאת. כאשר יודעים שהכל מהקב"ה לטובתנו אז **אין צריך לפחד**, רק להתפלל לה' המצפה ומתאוה לתפילתנו

לעילוי נשמת: שרון בן זהבה, ניסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת רובי, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיאל בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעמה בת עזריה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגניס, יעקב בן נטלי, רפאל בן קרלה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן דבורה אליעזר בן רביה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גוריה חלפון **מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

איזה בחור צעיר ניגש למוכר ומבקש סוכריה ושואל כמה זה עולה, המוכר אומר לו שזה עולה 2 שקל, אומר לו בסדר, תביא לי אחת, המוכר לוקח סוכריה ומגיח לבחור, הבחור מוציא מכיסו שני שקלים וזורק לתוך המכולת, המוכר כועס אבל לא אומר כלום, הולך ואוסף את השקלים מתוך המכולת, ביום שלמחרת מגיע אותו בחור ומבקש סוכריה אבל הפעם מוציא מכיסו 5 שקל מטבע ושם על השולחן, המוכר שעוד זכר את הבחור מיום האתמול, לקח את ה-5 שקלים ואת העודף 3 שקלים זרק בכל הכוח אל מחוץ למכולת, הבחור, שראה את זה, הוציא עוד שקל אחד מהכיס ואמר לו, בעצם, **תביא לי עוד 2 סוכריות**.